

Nota van antwoord zienswijzen Omgevingsvisie Almelo

Zienswijzeperiode 15 juli t/m 25 augustus 2020

Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet naar verwachting op 1 januari 2022, heeft de gemeente Almelo in 2019 en 2020 gewerkt aan de Omgevingsvisie. Elke gemeente moet zo'n langetermijnvisie vaststellen voor de fysieke leefomgeving op het eigen grondgebied. Onze visie is tot stand gekomen in overleg met tientallen stakeholders, van individuele inwoners en ondernemers tot (wijk)organisaties en stichtingen.

Half juli 2020 was de visie in concept klaar om voorgelegd te worden aan heel Almelo; iedereen kreeg van 15 juli tot en met 25 augustus de gelegenheid om een zienswijze in te dienen.

Ontvangen zienswijzen

In totaal hebben we binnen de gestelde termijn zeven zienswijzen ontvangen. In deze nota vindt u een samenvatting van elke zienswijze, aangevuld met de reactie van het college van B&W daarop. Ook geven we per zienswijze aan of die tot een aanpassing van de Omgevingsvisie heeft geleid en – waar relevant - wat die aanpassing inhoudt.

Ook de provincie Overijssel heeft haar vooroverlegreactie op de visie gegeven. Een samenvatting van deze reactie en het antwoord daarop hebben we ook in deze nota opgenomen.

Het vervolg; de visie is nooit af

Het college van burgemeester en wethouders biedt de gemeenteraad de eerste versie van de Omgevingsvisie Almelo ter vaststelling aan. De Omgevingsvisie wordt vastgesteld voor een lange periode. Maar in vijftien tot twintig jaar kunnen er grote maatschappelijke veranderingen plaatsvinden. Wanneer er aanleiding voor is, wordt de visie volgens een vast te stellen procedure aangepast. Grote (beleidsrijke) aanpassingen worden door de raad vastgesteld.

Fietsersbond Almelo

Ontvangen 16 juli 2020

Zienswijze

De Fietsersbond Almelo onderschrijft de inhoud van de Omgevingsvisie Almelo volledig waar het de visie op fietsen betreft. De bond geeft aan blij verrast te zijn met de visie en biedt aan mee te blijven denken en werken met de gemeente.

Antwoord gemeente

Het is goed om lezen dat de Fietsersbond zich in de Omgevingsvisie kan vinden voor wat betreft de visie op fietsen. Wij zullen in de toekomst graag van hun kennis en kunde gebruik blijven maken.

Leidt de zienswijze tot een aanpassing van de Omgevingsvisie?

Nee.

ProRail

Ontvangen 19 augustus 2020

Zienswijze

ProRail verzoekt de gemeente om bij het uitwerken van de Omgevingsvisie tot ruimtelijke plannen (het Omgevingsplan)

- op het gebied van Externe Veiligheid in relatie tot Railverkeer gebruik te maken van de meest recente gegevens (Basisnet).
- op het gebied van Geluid in relatie tot Railverkeer gebruik te maken van de meest recente gegevens (Geluidsproductieplafonds).
- op het gebied van Trillingen gebruik te maken van de [Handreiking Nieuwbouw en Spoortrillingen](#). Er bestaat geen wettelijke norm voor trillinghinder, maar ProRail wil graag een 'goede buur' zijn voor (toekomstige) bewoners rondom het spoor. Daarom adviseert ProRail de gemeente om het aspect trillingen te betrekken bij de ontwerp-Omgevingsvisie en alle daarop te baseren ruimtelijke plannen.

Antwoord gemeente

Het verzoek van ProRail gaat over de uitvoering van beleid en wordt daarom meegenomen in het Omgevingsplan. Het wettelijke milieutechnische beleid en de geldende normen zijn van kracht en worden door deze Omgevingsvisie niet gewijzigd.

Leidt deze zienswijze tot een aanpassing van de Omgevingsvisie?

Nee.

Stichting Plattelandsontwikkeling Almelo (SPOA)

Ontvangen 14 augustus 2020

Zienswijze en beantwoording

In haar zienswijze gaat SPOA in op verschillende punten uit de Omgevingsvisie. Hieronder komt ieder punt samengevat aan bod, vergezeld van het antwoord van de gemeente Almelo.

1. Omgevingsplan

SPOA vraagt of het Omgevingsplan enkel een vertaling wordt van de nieuwe Omgevingsvisie, of een optelsom van bestaand beleid en nieuw beleid uit de Omgevingsvisie.

Antwoord gemeente

Elke aanvraag voor een Omgevingsvergunning wordt getoetst aan het Omgevingsplan (na invoering van de Omgevingswet worden bestemmingsplannen vervangen door een Omgevingsplan). In dit plan staan alle regels die gelden voor het inrichten van de omgeving in de gemeente Almelo. Van groot, zoals woningbouw, tot klein, zoals het plaatsen van bankjes. Bij het werken volgens de Omgevingsvisie gelden altijd de landelijke wetten en voorschriften en het vastgestelde beleid van Almelo.

2. Energietransitie

SPOA ziet het opwekken van hernieuwbare energie het liefst in de vorm van windturbines en zonnepanelen op daken en braakliggende terreinen, zodat landbouwgrond beschikbaar is voor de productie van voedsel. Mocht Almelo kiezen voor 'zon op land' dan daagt SPOA de gemeente uit tot gecombineerd gebruik. Bovendien vindt SPOA het wenselijk dat opbrengsten beschikbaar komen voor omwonenden en het verenigingsleven en dat installaties goed ingepast worden in het landschap.

Antwoord gemeente

In het Klimaatakkoord heeft iedere regio in Nederland de opdracht gekregen om een bijdrage te leveren aan de doelstelling van 35 TWh duurzame energieopwekking in 2030 op land (naast de opgave op zee). In het kader van deze opgave heeft Almelo onderzoek gedaan naar de mogelijkheden. Dit heeft geresulteerd in een reële bijdrage van Almelo aan de Regionale Energiestrategie van Twente. Iedere gemeente moet een bijdrage leveren.

Conform de door de gemeenteraad op 7 april 2020 vastgestelde Duurzame Energieladder stimuleren wij allereerst het plaatsen van zonnepanelen op daken en op braakliggende terreinen. Echter, die ontwikkeling gaat te langzaam voor het behalen van de doelstellingen in 2030. Daarnaast zijn lang niet alle daken geschikt voor het plaatsen van zonnepanelen. Denk aan schaduwwerking, veiligheidsaspecten en constructieve bezwaren. Daarom is ook zon op land nodig. Daarbij stimuleren wij dubbel gebruik van grond, we onderzoeken of er constructies mogelijk zijn waarbij onder zonnepanelen veeteelt of teelt van gewassen (plukfruit) mogelijk is.

Almelo heeft begin 2019 onderzoek gedaan naar de kansen en belemmeringen voor (grootschalige) duurzame energieopwekking. Daarbij zijn alle duurzame energiebronnen betrokken. Dit heeft geresulteerd in een set kaarten die gebruikt is voor het bepalen van de gebieden waar, technisch gezien, grootschalige duurzame energieopwekking mogelijk is. Aanvullend daarop is het landschap onderzocht. De kansen- en belemmeringenkaart en de landschapsanalyse wijzen uit dat er (slechts) twee gebieden binnen de gemeente Almelo geschikt zijn voor grootschalige duurzame energieopwekking. In deze twee zogenoemde clustergebieden zijn in technisch opzicht kansen voor duurzame energieopwekking en is landschappelijke inpassing mogelijk, onder randvoorwaarden en met inachtneming van koppelkansen zoals landschapselementen, waterberging, biodiversiteit, voedselproductie en educatie. De overige gebieden zijn of technisch niet haalbaar, of landschappelijk niet wenselijk.

De eerlijke verdeling van lusten en lasten moet breed geïnterpreteerd worden, niet alleen financieel maar bijvoorbeeld ook ruimtelijk en sociaal. Dit betekent bijvoorbeeld dat inwoners en bedrijven de kans krijgen om mee te denken over een initiatief en zo mogelijk ook kunnen delen in de opbrengst. Meedenken is voor veel mensen een voorwaarde om mee te doen.

Rondom participatie hanteert de gemeente Almelo de afspraken uit het Klimaatakkoord. De initiatiefnemer doorloopt een proces om te komen tot een wenselijke en haalbare vormgeving van participatie. Dit kan zijn: procesparticipatie, financiële participatie, financiële obligaties, eigendomsparticipatie, een omgevingsfonds of een combinatie hiervan. Procesparticipatie wordt in ieder geval bij nieuwe grootschalige duurzame energieprojecten doorlopen. De gemeente Almelo controleert dat initiatiefnemers en omgeving hierover het gesprek aangaan.

Omdat de Duurzame Energieladder door de raad is vastgesteld - en daardoor beleid is - kan worden volstaan met het verwijzen hiernaar in de Omgevingsvisie, zoals is gedaan.

3. Economie/Landschap en biodiversiteit

SPOA constateert dat zij bij het lezen van de visie een duidelijke visie over de landbouw missen en vraagt zich af: 'Ziet de gemeente Almelo de agrarische sector als de drager van het buitengebied?'. Ze signaleren dat de verdien capaciteit voor agrariërs onder druk staat en dat een - door de gemeente gewenste - transitie naar een meer circulaire bedrijfsvoering tijd en geld kost. Waar provinciaal onderkend wordt dat landbouw de belangrijkste economische drager is voor het buitengebied, ziet SPOA dit bij de gemeente Almelo niet terug.

Antwoord gemeente

Agrariërs zijn in de visie benoemd en erkend als de economische dragers van het buitengebied. Hun bedrijfsactiviteiten zullen in de toekomst anders zijn door de veranderingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, waar Almelo op aansluit. Hoe hun verdienmodellen binnen deze kaders en de Omgevingsvisie eruit zien, is een keuze

van de agrariërs zelf. De gemeente kan niet voor hen bepalen hoe zij hun inkomen verdienen. De visie ziet er wel op toe dat er mogelijkheden zijn voor verbreding van de bedrijven met bijvoorbeeld kleinschalige recreatie of een winkel waar de producten worden verkocht.

Door de erkenning van het 'economisch dragerschap' in combinatie met 'het niet op slot willen zetten' van agrarische bedrijven (als gevolg van bijvoorbeeld grootschalige recreatie of meer burgerbewoning in het buitengebied) is voldoende geborgd dat de ruimte die de agrarische bedrijven nu hebben ook gewaarborgd blijft in de toekomst.

In reactie op dit onderwerp halen we verder een aantal teksten uit de Omgevingsvisie aan:

- (Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Buitengebied':) 'Ontwikkelingen die we hier doen, moeten passen bij de Almelse maat en schaal. Ze tasten de bestaande natuur niet aan. En gaan goed samen met de (agrarische) bedrijvigheid.'
- (Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Buitengebied':) 'Daarom willen we met deze visie een precare balans bewaren: het buitengebied optimaal benutten ten gunste van onze economie, recreatie, imago, klimaatbestendigheid en duurzaamheidsdoelen, zonder nadelige effecten voor het buitengebied, de bewoners en gebruikers.'
- (Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Buitengebied -> Krachtig maar kwetsbaar':) 'De kracht van de natuur staat volledig tot onze beschikking. Van overvloedige landbouw en biodiversiteit, tot hernieuwbare energie en gezondheidsvoordelen; het zijn flinke vruchten om te plukken. De enige voorwaarde is dat we dit met beleid doen. Door de bodem vruchtbaar te houden. Groen- en waterstructuren te versterken. En de stadsrand te benutten als overgangsgebied, voor ontwikkelingen die niet in de binnenstad passen en waar het buitengebied te kwetsbaar voor is.'
- (Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Buitengebied -> Duurzame doelen en bewust boeren':) 'Wie heel groot wil boeren, is beter af buiten Almelo. Ook onze agrariërs hanteren de Almelse maat en schaal voor hun bedrijf. Om levensvatbaar te blijven, kan circulair boeren en/of neveninkomsten genereren rondom het bedrijf gewenst zijn. Wij ondersteunen de inrichting van circulaire processen en functieverbreiding, zoals biologisch boeren, recreatiemogelijkheden bieden en educatie geven.'
- (Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Buitengebied -> Buitenaf wonen, huren en verblijven':) 'Het toevoegen van woningen of verblijfsrecreatie gebeurt dan ook alleen als het echt nodig is en meerwaarde heeft. Te veel bewoning zet het buitengebied op slot voor agrariërs en te veel recreatie brengt ongewenste drukte met zich mee.'

4. Onze visie, de basis onder ons bestaan/Almelo fietsstad

SPOA onderschrijft de visie van de gemeente dat de bodem de basis vormt voor ons bestaan. Zij ziet kansen voor de binding van koolstof en het vasthouden van water en

constateert dat dit samen met de landbouw en het waterschap opgepakt kan worden. Ook de inzet op Almelo fietsstad onderstrepen zij van harte.

Antwoord gemeente

Wij zijn het met dit punt eens, maar de Omgevingsvisie gaat niet over de specifieke uitvoering van ruimtelijke initiatieven; daarvoor verwijzen we naar onderliggende stukken en het zal worden meegenomen in het te ontwikkelen Omgevingsplan.

5. Functionele natuur/Genieten van de natuur/Biodiversiteit

SPOA ziet kansen om juist de agrarische sector te betrekken in het verbeteren van biodiversiteit en de ontwikkeling van functionele natuur. Zij dragen mogelijkheden aan voor de uitvoering en inrichting daarvan.

Antwoord gemeente

Wij zijn het met dit punt eens, maar de Omgevingsvisie gaat niet over de specifieke uitvoering van ruimtelijke initiatieven; daarvoor verwijzen we naar onderliggende stukken en het zal worden meegenomen in het te ontwikkelen Omgevingsplan.

6. Buitengebied

SPOA is trots op het mooie buitengebied om Almelo, onderschrijft dat ontwikkelingen binnen de Almelose schaal en maat moeten passen en accentueert dat ze goed moeten samengaan met de (agrarische) bedrijvigheid.

Antwoord gemeente

Wij zijn met SPOA trots op het buitengebied van Almelo, zoals ook blijkt uit de Omgevingsvisie.

7. Buitenaf wonen, huren en verblijven

SPOA juicht de inzet op het saneren en invullen van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen toe en onderschrijft de terughoudendheid in het toevoegen van woningen en verblijfsrecreatie. SPOA stelt: 'Daar waar het een echte toegevoegde waarde heeft moeten toekomstige ontwikkelingen mogelijk zijn. Hierbij vragen we u naar de omgeving te kijken en de potentie van de omliggende agrarische bedrijvigheid.'

Antwoord gemeente

(Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Buitengebied -> Buitenaf wonen, huren en verblijven'): 'Het toevoegen van woningen of verblijfsrecreatie gebeurt dan ook alleen als het echt nodig is en meerwaarde heeft. Te veel bewoning zet het buitengebied op slot voor agrariërs en te veel recreatie brengt ongewenste drukte met zich mee.'

8. Walhalla voor langzaam verkeer

SPOA onderschrijft dat het buitengebied een Walhalla is voor langzaam verkeer en constateert dat gebruikers van het buitengebied (zoals recreanten en bewoners) elkaar moeten respecteren en tolerant met elkaar moeten omgaan.

Antwoord gemeente

Niet van toepassing.

9. A. SPOA vraagt bijzondere aandacht voor de inwoners in en rondom het toekomstige uitbreidingsgebied van het XL-park, 'De Kanaalsprong'. Voor de bewoners en ondernemers in het gebied is het van belang te weten wanneer en onder welke voorwaarden ze verder kunnen. We vinden het onverteerbaar als bedrijven in een soort vacuüm komen waarin bedrijfsontwikkeling niet wordt toegestaan en opkopen nog niet aan de orde is. Wij vragen hiervoor uw aandacht.

B. Voor de bewoners rondom het nieuwe uitbreidingsgebied is het van belang om een goede woon en werkomgeving te behouden. Dit maakt dat het gebied goed ingepast moet worden en er aandacht moet zijn voor een goede ontsluiting. Als SPOA gaan we ervanuit dat u hen vroeg in het proces betreft als goede noaber en ze vervolgens een volwaardige plek als betrokkenen geeft aan de omgevingstafel zoals u verwoordt op pag. 5 van uw eigen Omgevingsvisie.

Antwoord gemeente

- A. De Omgevingsvisie vormt het kader voor eventuele toekomstige ontwikkelingen in Almelo. Het gebied dat is aangegeven voor een eventuele uitbreiding van het XL-park is een zoekgebied. Wij hebben op het betreffende kaartbeeld (zie 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Bedrijventerreinen -> Slimme indeling van bedrijventerreinen') nog nadrukkelijker aangegeven dat er op dit moment sprake is van een groene omgeving, dus niet van een bedrijfslocatie.
- B. Verder vindt over een mogelijke uitbreiding van dit bedrijventerrein in regionaal verband afstemming plaats op grond van regionale programmeringsafspraken. Daarnaast zullen inwoners en bedrijven in en rondom dit gebied, op het moment dat uitbreiding aan de orde zou zijn, uiteraard in een vroeg stadium betrokken worden.

Leidt deze zienswijze tot een aanpassing van de Omgevingsvisie?

Ja, wij hebben de aanpassing doorgevoerd, zoals hierboven aangegeven bij punt 9A.

Zienswijze en beantwoording

In haar zienswijze gaat LTO Noord - namens de afdeling Zuid Twente - in op verschillende punten uit de Omgevingsvisie. Hieronder komt ieder punt samengevat aan bod, vergezeld van het antwoord van gemeente Almelo.

1. Aparte visie buitengebied

LTO Noord wil een aparte visie voor het buitengebied. Zij argumenteren: 'De Omgevingsvisie en het daaruit voortvloeiende omgevingsplan vormt de kaders waar binnen initiatieven op planologische medewerking van de gemeente kunnen rekenen. Dit zonder de diepgravende onderzoeksplicht die voorheen gebruikelijk was bij bestemmingsplannen. Het buitengebied is nu slechts een hoofdstuk in het geheel. Wij vrezen te weinig aandacht voor goede kaders die zorgvuldige ruimtelijke ordening vereist en de zekerheid en continuïteit die wij als agrarische ondernemers nodig hebben. Dit zal zich ook uiten in een beperkte politieke aandacht en inbrengmogelijkheden bij vaststelling van het omgevingsplan. We voorzien een stroom aan individuele initiatieven waar we dan steeds over in discussie moeten.'

Antwoord gemeente

Net als het bestemmingsplan wordt het Omgevingsplan zorgvuldig opgesteld. De leidraad hierbij is onze Omgevingsvisie en onderliggende beleidsstukken. Dat wordt omgezet naar een toetsbaar Omgevingsplan. Hierdoor zullen initiatieven niet iedere keer bediscussieerd hoeven te worden.

Voor een Omgevingsplan geldt net als nu bij een bestemmingsplan, dat er altijd initiatieven zullen zijn die niet genoemd zijn, dan wel nieuw zijn. Deze zullen dan via de Intaketafel en Omgevingstafel beoordeeld worden. Indien het plan kansrijk is, kan een procedure voor een 'buitenplanse' afwijking van het Omgevingsplan worden opgestart.

Bij het opstellen van het Omgevingsplan gaan we gebieds-gewijs te werk, waarbij voor de deelgebieden, zoals opgenomen in de visie, staalkaarten worden uitgewerkt. Bij het opstellen van deze staalkaarten vragen we belanghebbenden om mee te denken en in het traject te participeren, evenals bij het ontwikkelen van de Omgevingsvisie.

2. Buitengebied is geen park

LTO stelt dat het fraaie buitengebied van Almelo geen park is dat door de gemeente beheerd en bekostigd wordt: 'Een vitale agrarische sector is de economische drager van het buitengebied. We vragen aandacht voor een goede uitvoerbaarheid van primaire productie, waar mogelijk en in overleg in combinatie met recreatieve functies. Omwille van de toekomst van de ca. 50 volwaardige bedrijven die het buitengebied thans nog kent vragen we om goed (beter) overleg met de sector'.

Antwoord gemeente

In de Omgevingsvisie is duidelijk benoemd dat agrariërs de economische dragers zijn van het buitengebied. Zij zullen dus de ruimte krijgen voor hun bedrijfsactiviteiten binnen de kaders die de Omgevingsvisie biedt. Wat bijvoorbeeld al blijkt uit het benoemen van het niet wenselijk vinden van te veel burgerbewoning in het buitengebied of grootschalige recreatie, omdat dit de agrarische bedrijven 'op slot' zet.

Daarnaast heeft de gemeenteraad een structureel budget voor plattelandontwikkeling beschikbaar gesteld, waarmee de gemeente inzet op het (economisch) leefbaar houden van het buitengebied van de gemeente Almelo. Voorbeelden van beleidsontwikkeling die daaraan bijdragen:

- het beleid rondom vrijkomende agrarische bebouwing en rood-voor-rood regelingen;
- het helpen bekostigen van innovatieve (Leader) projecten, die onder andere milieu- en voedselbewustheid vergroten en/of een impuls geven aan alternatieve verdienmodellen (zoals kleinschalige, vernieuwende recreatie bij agrarische bedrijven).

Daarnaast zet de gemeente in op plattelandontwikkeling door een permanente functie van 0,5 fte.

3. Verkeersveiligheid in combinatie met bereikbaarheid

LTO Noord constateert dat de verkeersveiligheid in het buitengebied meer aandacht vraagt, zeker met het oog op de toename in recreatief verkeer. Zij dragen hier mogelijkheden voor aan, zoals:

- het minimaliseren van de interactie tussen landbouwverkeer en kwetsbare gebruikers door doorgaand landbouwverkeer te faciliteren op het hoofdnetwerk.
- de invoering van het tractorkenteken en de daarbij horende verhoging van de maximumsnelheid, voor meer mogelijkheden om het onderliggende netwerk te ontlasten.
- het ontwerpen van snelfietspaden, gecombineerd met de hoofdwegenstructuur. Dat past bij het utilitaire karakter van dit gebruik, stimuleert automobilisten (goed voorbeeld doet goed volgen) en dient de veiligheid in het buitengebied.

Antwoord gemeente

Met LTO Almelo wordt momenteel overlegd over de routes voor het landbouwverkeer, waarbij veiligheid voor alle weggebruikers de hoogste prioriteit heeft. Het heeft dus de aandacht binnen de gemeente, maar betreft vooral uitvoering van beleid en wordt daarom meegenomen in het Omgevingsplan.

4. Zonnevelden/ opwek uit zon

LTO Noord geeft aan voorstander te zijn van duurzame en hernieuwbare energie maar tegenstander van zonnevelden op landbouwgrond. Zij argumenteren dat zonnevelden de agrarische structuur decennialang kunnen hinderen wanneer ze de ontwikkelruimte om

boerderijen beperken en de grondprijs fors opdrijven, waarmee de kansen van jonge boeren worden geschaad. Zij vragen de gemeente om zonnevelden - als ze al onvermijdbaar zijn - goed met de landbouw af te stemmen.

LTO Noord is van mening dat:

- de aanname dat de RES opgave niet met no-regret locaties kan worden ingevuld veel te makkelijk wordt gemaakt. Analyse van de NP RES cijfers toont dat deze locaties er wel zijn maar dat businesscase en motivatie er minder goed is.
- Nederlandse landbouwbodems bij goed beheer jaarlijks makkelijk tot 2 ton koolstof per hectare kunnen vastleggen en dat dit een betere klimaatbijdrage is dan zonnevelden. Kortheidshalve verwijzen ze naar het initiatief <https://www.4p1000.org/>
- zonnevelden tot een onzichtbare ecologische ramp leiden voor het bodemleven, vanwege het gebrek aan zonlicht op de bodem.
- de warmte die zonnepanelen afgeven aan de lucht in mindering gebracht moeten worden op de (toch al beperkte) bijdrage aan de klimaatwinst door verdringing van fossiele opwek. Kortheidshalve verwijzen we naar de publicatie <https://klimaatgek.nl/wordpress/2020/05/31/zonne-akkers-warmen-op/> en het onderliggende onderzoeksrapport van A.Barron-Gafford et al.
- grootschalige opwek uit zon tot vermijdbare maatschappelijke kosten leidt en duurzame innovaties schaadt. Het effect van een sterke piek op het verkeerde moment levert netwerkleveranciers grote kosten op die niet doorberekend worden aan de ontwikkelaars maar aan de consument. De verstoring van de elektriciteitsmarkt in die pieken slurpt het SDE budget leeg en ruïneert de businesscase van echt duurzame technieken. Meer over de problemen bij netwerkleveranciers vindt u op <https://www.omropfryslan.nl/nieuws/981178-discussie-over-verlagen-maximale-stroomopbrengst-van-zonneparken>.

Antwoord gemeente

Zonnepanelen op land is niet de ideale oplossing en kent ook nadelen. Echter in het Klimaatakkoord heeft iedere regio in Nederland de opdracht gekregen om een bijdrage te leveren aan de doelstelling van 35 TWh duurzame energieopwekking in 2030 op land (naast de opgave op zee). In het kader van deze opgave heeft Almelo onderzoek gedaan naar de mogelijkheden. Dit heeft geresulteerd in een reële bijdrage van Almelo aan de Regionale Energiestrategie van Twente. Iedere gemeente moet een bijdrage leveren.

Conform de door de gemeenteraad op 7 april 2020 vastgestelde Duurzame Energieladder stimuleren wij allereerst het plaatsen van zonnepanelen op daken en braakliggende terreinen. Echter, die ontwikkeling gaat te langzaam voor het behalen van de doelstellingen in 2030. Daarnaast zijn lang niet alle daken geschikt voor het plaatsen van zonnepanelen. Denk aan schaduwwerking, veiligheidsaspecten en constructieve bezwaren. Daarom is ook zon op land nodig. Daarbij stimuleren wij dubbel gebruik van grond, we onderzoeken of er constructies mogelijk zijn waarbij onder zonnepanelen veeteelt of teelt van gewassen (plukfruit) mogelijk is.

Almelo heeft begin 2019 onderzoek gedaan naar de kansen en belemmeringen voor (grootschalige) duurzame energieopwekking. Daarbij zijn alle duurzame energiebronnen betrokken. Dit heeft geresulteerd in een set kaarten die gebruikt is voor het bepalen van de gebieden waar, technisch gezien, grootschalige duurzame energieopwekking mogelijk is. Aanvullend daarop is het landschap onderzocht. De kansen- en belemmeringenkaart en de landschapsanalyse wijzen uit dat er (slechts) twee gebieden binnen de gemeente Almelo geschikt zijn voor grootschalige duurzame energieopwekking. In deze twee zogenoemde clustergebieden zijn in technisch opzicht kansen voor duurzame energieopwekking en is landschappelijke inpassing mogelijk, onder randvoorwaarden en met inachtneming van koppelkansen zoals landschapselementen, waterberging, biodiversiteit, voedselproductie en educatie. De overige gebieden zijn of technisch niet haalbaar, of landschappelijk niet wenselijk.

Leidt deze zienswijze tot een aanpassing van de Omgevingsvisie?

Nee.

Wijkplatform Almelo Centrum (WPAC)

Ontvangen 25 augustus 2020

Zienswijze en beantwoording

In zijn zienswijze gaat WPAC in op verschillende punten uit de Omgevingsvisie. Hieronder komt ieder punt kort aan bod, vergezeld van de reactie van de gemeente Almelo.

1. WPAC zou wat meer nadruk willen leggen op de sanering/bestemmingsverandering van de industriegebieden die kort tegen het centrum aan liggen. Te denken valt hierbij aan de gebieden Westerdok en Knoopshöfte. Het platform vindt dat deze gebieden omgevormd moeten worden naar woongebieden ter versterking van de woonfunctie van de binnenstad en de versterking van het winkelcentrum.

Antwoord gemeente

(Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Bedrijventerreinen -> Slimme indeling van bedrijventerreinen'): 'Almelo heeft een gerichte aanpak voor het uitgeven en (vooral) herbestemmen of -structureren van locaties voor bedrijvigheid. Ook revitalisatie, transformatie of herbestemming van kleine bedrijventerreinen (in woonwijken) behoort tot de mogelijkheden. De functie voor de omgeving en geschiktheid in die omgeving, zijn daarbij richtinggevend:

- Functie voor de omgeving. We streven ernaar dat bedrijven en hun omgeving elkaar versterken. Zoals een woonwijk en de voorzieningen die daar zijn gevestigd. Of een distributiecentrum en distributiebedrijf die op hetzelfde bedrijventerrein zijn gevestigd.
- Geschiktheid in de omgeving. Bedrijvigheid moet ook passen bij de omgeving. Bij het herbestemmen van agrarisch erfgoed voor bedrijvigheid bijvoorbeeld, is het bewaren van de rust in het buitengebied ook van belang.'

Het Wijkplatform plaatst hierbij nog een kanttekening: Door de snelle groei van studio's en kleine appartementen met name boven winkels ziet WPAC tekorten ontstaan op het gebied van parkeervoorzieningen en plek voor huisvuilcontainers. Verder constateren ze dat meer groen en voldoende hondenuitlaat-gebieden gerealiseerd zouden moeten worden (ook in lijn met het streven de versterking tegen te gaan).

Antwoord gemeente

Wij zijn het met het platform eens dat er hiervoor aandacht moet zijn, maar de Omgevingsvisie gaat niet over de specifieke uitvoering. Dit kan eventueel worden meegenomen in het te ontwikkelen Omgevingsplan dan wel in inrichtingsplannen.

2. Mobiliteit

WPAC vraagt (al langere tijd) meer aandacht voor mobiliteit, met name de regulering van het weg- en vrachtverkeer. In deze conceptvisie zou de gemeente huns inziens meer oog mogen hebben voor de mogelijkheden van het logistieke verkeer. Zij menen dat gestreefd moet worden naar een distributiecentrum buiten de stad waar goederen

worden overgeslagen naar kleine, milieuvriendelijke voertuigen en dat de gemeente hier initiatieven voor kunnen ontwikkelen (naar goede voorbeelden elders in het land).

Antwoord gemeente

In de Mobiliteitsvisie Almelo - vastgesteld door de gemeenteraad op 9 januari 2018 - staat hoe we de komende jaren willen omgaan met mobiliteit in de gemeente als geheel en ook in de binnenstad. We hebben deze visie toegevoegd als beleidsstuk onder de tekst 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Binnenstad -> Minder auto's en stenen, meer water en groen'.

Bovendien hebben we in het kader van ZES (Zero Emissie zone) een externe partner gevraagd om in kaart te brengen wat de (on)mogelijkheden zijn op het gebied van onder meer stedelijke distributie.

3. Stadskwartieren

WPAC is blij met de vermelding van de Stadskwartieren en is van mening dat (met name) het Gravenkwartier versterkt en gekoesterd moet worden.

Antwoord gemeente

Niet van toepassing.

4. Vergrijzing

In het kader van de vergrijzing vraagt WPAC wat meer aandacht voor de ouderen en dan met name de mobiliteit van oudere inwoners.

Antwoord gemeente

- (Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Binnenstad -> De binnenstad sluit niemand buiten':) 'Een bezoek aan de binnenstad is altijd leuk, voor iedereen. (...) Wie minder fit of slecht ter been is, heeft genoeg plekken om even uit te rusten.'
- (Uit 'Dit is onze visie -> Dorpen, stad en ommeland zijn ons podium en decor':) 'We voeren een diversiteit aan activiteiten op, die voor iedereen toegankelijk zijn. Die toegankelijkheid betekent: fysiek bereikbaar, ook voor mensen met een beperking en betaalbaar, ook voor mensen met een kleine beurs.'
- (Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Wijken en dorpen -> Samen wonen en samen leven':) 'Een wijk of dorp voelt als thuis, wanneer er ruimte is voor iedereen. (...) Voor ouderen om een frisse neus te halen en onderweg even lekker te kunnen zitten. Deze fijne plekken trekken mensen aan en dragen bij aan ontmoeting. Aan een gevoel van saamhorigheid en ons-kent-ons. Aan sociale veiligheid en zelfstandigheid.'
- (Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Wijken en dorpen -> Samen wonen en samen leven':) 'Net als deze openbare ruimtes, moeten openbare activiteiten voor iedereen toegankelijk zijn. Ook voor mensen met een fysieke beperking of een smalle beurs.'

5. In het kader van de Energietransitie mist WPAC de mogelijkheden/voorbereidingen om het bestaande aardgasnet aan te passen voor het transport van waterstof en bepleiten zij dat zon- en wind-opwek niet in het groen moeten plaatsvinden.

Antwoord gemeente

Wij verwijzen in antwoord op deze zienswijze graag naar:

- de Duurzame Energieladder (<https://Omgevingsvisie.almelo.nl/download/20200114-Duurzame-Energieladder-Almelo-definitieve-versie.pdf>), voor informatie over waar duurzame energie mag en kan worden opgewekt. Deze Energieladder is op 7 april 2020 door de gemeenteraad vastgesteld en dient als kader voor (grootschalige) opwek van hernieuwbare energie.
- de Regionale Energiestrategie (RES, <https://energiestrategietwente.nl/>), waarin elke energieregio zijn eigen keuzes beschrijft.
- de Warmtevisie Almelo; die aangeeft wanneer welke wijk aardgasvrij verwarmd moet worden. Deze visie is vastgesteld door de gemeenteraad op 1 september 2020 en hebben we toegevoegd aan de Omgevingsvisie onder 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Blauwgroen netwerk'.

6. WPAC wil de belangen van bewoners van de binnenstad meer benadrukt zien; bewonersbelangen mogen niet ondergeschikt zijn aan de belangen van de aldaar gevestigde horeca. In de binnenstad moet sprake zijn van een balans tussen het wonen, winkelen en de bijkomende functies. Alle dienen op gelijkwaardig niveau beoordeeld te worden. Ooit was de slogan van het college Stad in Balans, ook in verband met overlast door evenementen, horeca en winkels. Wat is daar terecht van gekomen?

Antwoord gemeente

We werken nog steeds volgens het motto Stad in Balans, aan allerlei onderwerpen. In de visie komt dit op een aantal plekken naar voren, zoals:

- (Uit 'Onze visie op Almelo en de gebieden -> Binnenstad':) 'Zowel voor bewoners als bezoekers wordt ons centrum steeds interessanter. Met het verkleinen van het totale winkeloppervlak, neemt de wooncapaciteit en de variëteit aan functies in de binnenstad toe. We hebben drie transformatiegebieden aangewezen, waar we ruimte bieden om leegstaande en leegkomende winkelpanden te transformeren naar woningen, woon-werkplekken en diensten. Hierbij is van groot belang dat elk project raak is; duurzaam gebouwd of gerenoveerd, met oog voor de wensen van toekomstige gebruikers. Zoals levensloopbestendigheid voor ouderen, betaalbaarheid voor jongeren en wonen met werkruimte voor kleine ondernemers. Functies zijn flexibel en kunnen op maat transformeren; een atelier wordt een woning, wordt een studio, wordt een winkel, wordt horeca, wordt publieke ruimte, enzovoort.'
- (Uit 'Onze visie op Almelo en de gebieden -> Wijken en dorpen':) 'Prettig wonen begint natuurlijk met een passende woning. Met de kans om woonwensen te vervullen, doordat er voldoende keuze is. Daarom willen we wijken creëren met gemengde woonmilieus, waar genoeg aanbod is voor elke doelgroep. Onze

bestaande woningvoorraad heeft relatief veel sociale woningbouw en koopwoningen in het hoge(re) segment. Dit brengen we meer in balans door bij herstructurering op woningen voor het middensegment in te zetten.'

- (Uit 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Samen gezond en verzorgd':) '(...) Die gezondheid beweegt mee met de sociaaleconomische positie van mensen; een betere positie leidt tot een betere gezondheid. Door de demografie van Almelo, is hier sprake van een te grote vraag naar zorg. Die onbalans willen we verbeteren. Te beginnen bij de jeugd; onze denkers, werkers, ouders en leerkrachten van morgen.'

Voor het tegengaan en voorkomen van overlast zijn er de geldende wetten en regels; dat hoort niet thuis op het niveau van de Omgevingsvisie. Het belang van wonen in de binnenstad – en daarmee het bewonersbelang – wordt onderkend door bijvoorbeeld de focus op inbreiding boven uitbreiding, waarbij we nieuwe woningen zoveel mogelijk toevoegen in de binnenstad. Voor meer informatie verwijzen we u naar de concept-Woonvisie Almelo. Deze hebben we toegevoegd aan de Omgevingsvisie bij 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Binnenstad -> De binnenstad sluit niemand buiten'.

In de Omgevingsvisie brengen we onze inzet voor een aantrekkelijke binnenstad voor alle bewoners en gebruikers beter tot uitdrukking door de zin toe te voegen: 'Voor alle bewoners van en bezoekers aan de binnenstad werken we aan het vitaal en aantrekkelijk houden van het gebied. Zodat iedereen zich welkom voelt om op zijn of haar manier van onze binnenstad te genieten.'

Leidt deze zienswijze tot een aanpassing van de Omgevingsvisie?

Ja, wij hebben de aanpassingen doorgevoerd, zoals hierboven aangegeven bij de punten 2, 5 en 6.

Karakter

Ontvangen 19 augustus 2020

Zienswijze

In de Omgevingsvisie is het gebied waar Karakter is gevestigd als Buitengebied gecategoriseerd. Karakter is van mening dat dit geen recht doet aan de maatschappelijke functie van het terrein en dat het mogelijke toekomstige ontwikkelingen beperkt. Zij argumenteren dat het in het belang van zowel de samenleving als van karakter is, dat ontwikkelmogelijkheden voldoende ruimte krijgen.

Met als overwegingen daarbij:

- de dynamische ontwikkelingen in de zorg hebben een grote invloed op de aard en omvang van de benodigde huisvesting.
- omwille van leefbaarheid worden functies (wonen, werken, voorzieningen, sporten) steeds vaker geïntegreerd. Dergelijke ontwikkelingen zouden op een terrein als dat van Karakter mogelijk moeten zijn.
- in de Omgevingsvisie staat dat nieuwbouw van woningen moet plaatsvinden op basis van inbreiding. In het licht van het (landelijke) woningtekort is het van belang dat dit niet wordt belemmerd door zogenaamde enkelbestemmingen (bijvoorbeeld maatschappelijk) van terreinen.

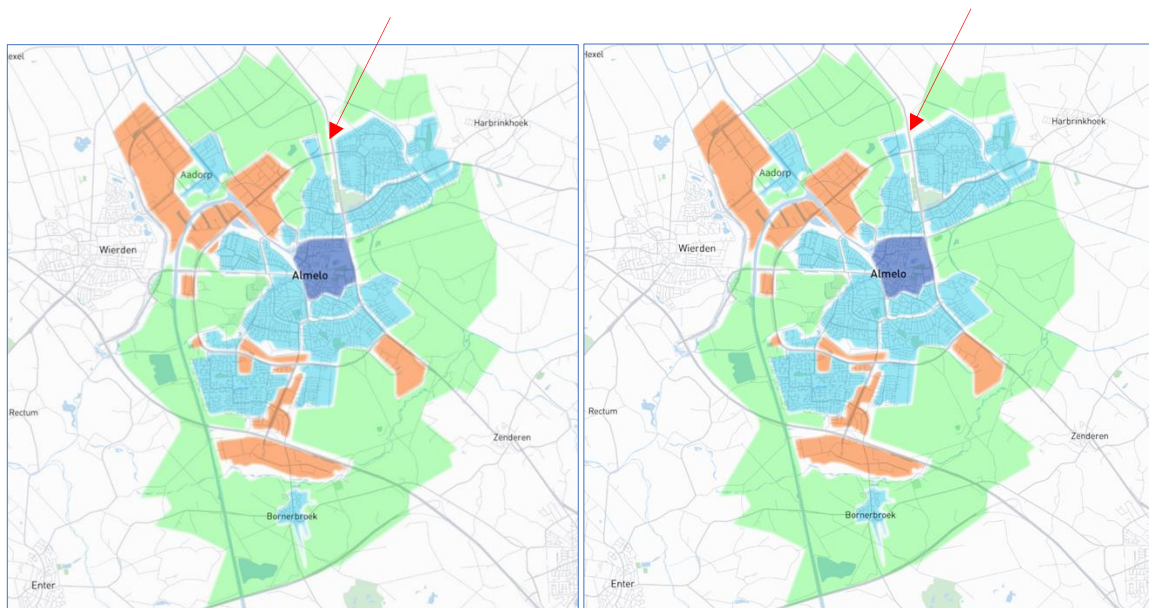
Karakter pleit ervoor om de visie zodanig aan te passen dat de locatie van Karakter onder 'Wijken en dorpen' valt.

Antwoord gemeente

Wij zijn het eens met hetgeen door Karakter wordt gesteld.

Leidt deze zienswijze tot een aanpassing van de Omgevingsvisie?

Ja, het kaartbeeld met de (globale) indeling van de gemeente naar de vier gebieden uit de Omgevingsvisie – Buitengebied, Bedrijventerreinen, Wijken en dorpen en Binnenstad – is aangepast, zodat de locatie van Karakter onder Wijken en dorpen valt (zie 'Zo werkt de Omgevingsvisie -> Uitleg over de gebiedsindeling'):

TenneT

Ontvangen 26 augustus 2020

Zienswijze

In zijn zienswijze gaat TenneT in op verschillende punten uit de Omgevingsvisie. Hieronder komt ieder punt kort aan bod, vergezeld van het (gebundelde) antwoord van de gemeente Almelo.

Punt 1 en 2

1. Met het oog op de Energietransitie kunnen er de komende jaren diverse netuitbreidingen/wijzigingen plaatsvinden om de klimaatdoelstellingen te kunnen nakomen. Hiervoor is ruimte nodig. TenneT gaat ervan uit dat de gemeente zich realiseert dat er als gevolg van de Regionale Energiestrategie (RES) mogelijke uitbreidingen van of aanpassingen aan de energie-infrastructuur nodig zijn, en hiervoor ruimte inpast.
2. Het bovenstaande brengt met zich mee dat TenneT de gemeente verzoekt om op passende wijze rekening te houden met de aanwezigheid van deze bestaande vitale infrastructuur in de Omgevingsvisie en de eventuele doorwerking naar bestemmingsplannen, inpassingsplannen c.q. omgevingsplan(nen).

Antwoord gemeente op punt 1 en 2

In de Omgevingsvisie is opgenomen dat de Almelose bodem letterlijk en figuurlijk de basis onder ons bestaan is. Zij herbergt wat we nodig hebben om het bovengrondse leven soepel te laten verlopen; een geheel aan funderingen, tunnels, kabels, leidingen en riolering. Als actiepoint is benoemd: duurzaam bodembeheer, om het ondergrondse netwerk aan voorzieningen uit te kunnen breiden als de opgaven daarom vragen. Daarmee is invulling gegeven aan de wens van TenneT om aandacht te geven aan de ondergrondse infrastructuur. Tevens wordt er momenteel aan een Visie op de ondergrond gewerkt waarin een verdieping op dit onderwerp zal staan. Bij een herziening van de Omgevingsvisie worden de uitgangspunten van de Visie op de ondergrond meegenomen.

Punt 3 t/m 5

3. Kansenkaart Zonne-energie (onder 2.1);
Voor het toestaan van zonnepanelen-parken is het van belang dat binnen de belemmerde strook aanvullende voorwaarden door TenneT worden gesteld en dat zonnepanelen niet bovenop een kabelbed van een ondergrondse verbindingen mogen worden geplaatst.
4. Kansenkaart klein wind (onder 2.2);
Bij het toestaan van kleinschalige windturbines op eigen erf dient er aan een minimale afstand van 2x nominaal toerental ten opzichte van een bovengrondse hoogspanningsverbinding te worden voldaan. Er zijn mbt kleinschalige windturbines ontwikkelingen gaande die wellicht tot een andere (kleinere) afstand kunnen leiden ten opzichte van 110-/150kV verbindingen.
Bij de verdere uitwerking naar een omgevingsplan willen we verzoeken om hiervoor aanvullende voorwaarden op te nemen met betrekking tot de afstand, zodat de veiligheid en leveringszekerheid van de hoogspanningsverbindingen geborgd blijft.

5. Keuze voor clusteren (onder 3.2);

De gemeente kiest voor clustergebieden voor grootschalige opwek van duurzame energie. Dit houdt voor TenneT in dat het net op de door gemeente gewenste plekken overbelast kan worden met als gevolg dat het park (nog) niet aangesloten kan worden. We willen dan ook verzoeken om vroegtijdige afstemming te hebben over de mogelijkheden tot aansluiten met de regionale netbeheerder en TenneT. Hetzelfde geldt voor windparken. Met betrekking tot zoekgebieden 2 en 3 wil ik opmerken dat daar ondergrondse hoogspanningskabels aanwezig zijn waar rekening mee moet worden gehouden. Zoals hiervoor aangegeven, mogen op het kabelbed met bijbehorende belemmerde strook geen zonnepanelen worden aangelegd. Voor zoekgebied 1 geldt dat daar een 110.000 Volt bovengrondse verbinding is waar rekening mee moet worden gehouden.

Antwoord gemeente op punt 3 t/m 5

Deze punten zijn dermate technisch van aard en gericht op het ontwerp en de uitvoering van projecten dat aanpassing van de Omgevingsvisie niet nodig is. De zienswijze van TenneT wordt meegenomen bij verdere ontwikkelingen van duurzame energieprojecten en de Visie op de ondergrond.

Leidt deze zienswijze tot een aanpassing van de Omgevingsvisie?

Nee.

Vooroverlegreactie

In haar vooroverlegreactie gaat de Provincie Overijssel in op verschillende punten uit de Omgevingsvisie. Hieronder komt ieder punt kort aan bod, vergezeld van (waar relevant) het antwoord van de gemeente Almelo.

1. Algemeen

De provincie spreekt haar waardering uit voor de heldere procesaanpak en het uiteindelijke resultaat. De presentatie en communicatie via een eigen website heeft een toegevoegde waarde waarbij jullie welbewust hebben gekozen om het ook vast te leggen in een PDF voor de besluitvorming en daarmee de rechtszekerheid.

De indeling in de vier gebieden buitengebied, bedrijventerreinen, wijken en dorpen en de binnenstad vinden wij overzichtelijk met daarin verweven de leidende onderwerpen en thema's die van belang zijn voor de gemeente Almelo.

Deze visie is ook zichtbaar in het licht van de Omgevingswet ontworpen. De samenwerking via de *Intaketafel* en *Omgevingstafels* is helder uitgelegd aan de inwoners.

Antwoord gemeente

Niet van toepassing.

2. Woonomgeving

De provincie vindt een passend en flexibel aanbod van woonmilieus die voorzien in de vraag, van provinciaal belang. Dit wordt ook bevestigd in de paragraaf *Wendbare woningen* van de Omgevingsvisie Almelo. Voor de herstructureringsopgave is jaren geleden gekozen om van binnen naar buiten te werken. Dit laat zich bijvoorbeeld al mooi zien door de nieuwe inrichting van de binnenstad. Aandachtspunt hierbij is de disbalans in de woningvoorraad. Dit zal ook verder vorm krijgen in de nieuwe Woonvisie van Almelo. Via de Stadsbeweging en de Woonkeuken werken we graag verder samen aan een constructieve netwerkaanpak.

Antwoord gemeente

De Woonvisie Almelo is in concept gereed en hebben we toegevoegd aan de Omgevingsvisie, onder 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Wendbare woningen' en 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Binnenstad -> De binnenstad sluit niemand buiten'. Wij zetten graag de samenwerking aan een netwerkaanpak met de provincie voort.

3. Economie en vestigingsklimaat

Vitale werklocaties, die aansluiten op de vraag van het bedrijfsleven en een gerichte groei van de logistieke sector vindt de provincie van provinciaal belang. In de Omgevingsvisie van Almelo is een zoekgebied aangewezen voor uitbreiding van toekomstige bedrijventerreinen in zuidwestelijke hoek van de A35 en het Twentekanaal. Op dit moment ligt dit gebied nog buiten het ontwikkelingsperspectief voor stedelijke ontwikkelingen en daarmee dus in de *Groene omgeving*.

Een mogelijke uitbreiding van dit bedrijventerrein raakt de regionale bedrijventerreinenprogrammering. Hierover vindt in regionaal verband afstemming plaats op grond van de regionale programmeringsafspraken. Daarnaast is het Uitvoeringsmodel uit de Omgevingsvisie en –verordening op een eventuele uitbreiding van het bedrijventerrein van toepassing.

Antwoord gemeente

Wij stemmen in met de zienswijze van de provincie. Om duidelijker aan te geven dat het zoekgebied voor de Kanaalsprong op dit moment bij het Buitengebied hoort, hebben we de kleurstelling van het zoekgebied in de kaart aangepast (zie 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Bedrijventerreinen -> Slimme indeling van bedrijventerreinen'):

4. A. Natuur

Bij wereldwijde ontwikkelingen is het thema Landschap en biodiversiteit benoemd. Het lijkt de provincie goed om hier te noemen dat de bebouwde omgeving ook steeds belangrijker wordt voor behoud van de biodiversiteit en dat inrichting (en beheer) van steden/dorpen en infra op een natuur-inclusieve wijze plaatsvindt (zie programma Natuur voor Elkaar).

Antwoord gemeente

We hebben de tekst bij Wereldwijde ontwikkelingen als volgt aangevuld:

- Bij 'Landschap en biodiversiteit -> Nederland' hebben we de zin toegevoegd: 'Ook de bebouwde omgeving wordt steeds belangrijker voor dit behoud; de inrichting

(en het beheer) van steden/dorpen en infra gebeurt steeds meer op een natuur-inclusieve wijze.'

B. Natuur - Algemeen

- Bij het onderdeel Samen gezond en verzorgd missen we de mogelijkheden en toepassing van groen in de woonomgeving als een kansrijk middel. Wetenschappelijk onderzoek en praktijkervaringen laten zien dat natuur/groenbeleving een positieve werking heeft op gezondheid en welzijn, aanzet tot gezond bewegen en ontmoeting (bijv. buurttuinen). Spelen in een natuurlijke omgeving (natuurlijke speelterreinen waar kinderen te midden van natuurlijke elementen hun eigen spel kunnen ontwikkelen) levert een positieve bijdrage aan een goede ontwikkeling van kinderen (zowel cognitief, motorisch als emotioneel).
- Bij Wendbare woningen missen we de aandacht voor natuur-inclusief (en klimaat-adaptief) bouwen; bij de bouw kan rekening worden gehouden met net- en foerageermogelijkheden voor bepaalde diersoorten.

Antwoord gemeente

In de teksten van de Omgevingsvisie hebben we de constructieve input van de provincie als volgt toegevoegd:

- Bij 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Samen gezond en verzorgd' de zinnen: 'Waar ze zich ontwikkelen (zowel cognitief, motorisch als emotioneel) door hun eigen spel te bedenken in een natuurlijke omgeving.' en (met betrekking tot 'ontmoeting') 'Liefst ook in een natuurlijke omgeving, omdat groenbeleving mensen goed doet.'
- 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Wendbare woningen' de zin: 'Bovendien zetten we altijd in op natuur-inclusief (en klimaat-adaptief) bouwen, voor een optimale leefbaarheid. Niet alleen voor de menselijke bewoners van het gebied, maar ook voor de aanwezige planten en dieren.'

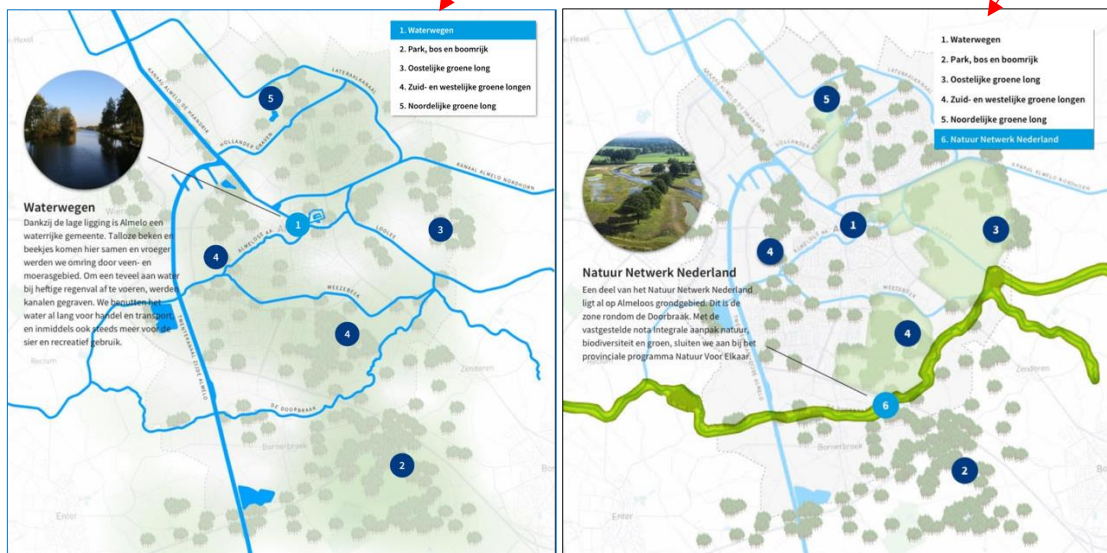
C. Natuur - Buitengebied

Bij Krachtig en Kwetsbaar staat dat voor nieuwe ontwikkelingen geschikte locaties worden gezocht. De provincie mist de ambitie om nieuwe ontwikkelingen zoveel mogelijk natuur-inclusief vorm te geven. Ook de ambitie om natuur te versterken kan breder, nu zijn alleen de Doorbraak en bermen genoemd maar er liggen veel meer kansen (zie Natuur voor Elkaar). Beleidsinzet voor het Natuur Netwerk Nederland (NNN) ontbreekt terwijl er toch enkele NNN-gebieden binnen de gemeenten liggen.

Antwoord gemeente

- In de tekst onder Blauwgroen netwerk ('Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Blauwgroen netwerk'), in de alinea Biodiversiteit hebben we de term Natuur Netwerk Nederland toegevoegd in deze zin: 'Onder meer door al het groen op elkaar te laten aansluiten, als een samenhangend netwerk (in lijn met Natuur Netwerk Nederland).'

- Tevens hebben we onder deze alinea ('Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Blauwgroen netwerk') een link toegevoegd naar het onderliggende beleidsinstrument; het provinciale Programma Natuur voor Elkaar.
- Ook hebben we het kaartbeeld aangepast, om te laten zien waar en hoe het Natuur Netwerk Nederland al over Almeloos grondgebied loopt (zie 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Blauwgroen netwerk').

D. Natuur - Bedrijventerreinen

Het valt de provincie op dat hier staat dat bedrijventerreinen ruimte krijgen om te groeien. We missen hierbij de randvoorwaarden. Er wordt aandacht gevraagd voor wandelmogelijkheden en rustplekken (bankjes). Er wordt gesproken over het gezond en aantrekkelijk maken van de omgeving. We missen echter de manier waarop dit zal (kunnen) plaatvinden. Er wordt ook aangegeven dat er groene daken en wanden gerealiseerd zullen worden voor koelere binnenruimtes. We missen hier de maatregelen voor buiten die bijdragen een klimaatadaptatie en versterken van de biodiversiteit/gezonden leefomgeving.

Antwoord gemeente

De randvoorwaarden gaan over de uitvoering van beleid en worden daarom meegenomen in het Omgevingsplan.

E. Natuur - Onze Wijken en Dorpen

Hier is benoemd dat verduurzamen van woningen ook betekent vergroenen van daken en ontsteden van tuinen. Ook is benoemd dat de gemeente de ambitie voor minder stenen en meer groen wil waarmaken in de openbare ruimte. Als motieven worden klimaat en biodiversiteit benoemd. We missen hier als motieven de positieve invloed van groen op de gezondheid van mensen en de uitnodigende werking op onderlinge ontmoeting (sociale kwaliteit).

Antwoord gemeente

In de teksten van de Omgevingsvisie hebben we de constructieve input van de provincie als volgt toegevoegd:

- Bij 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Wijken en dorpen -> Via klimaatbestendig naar energieneutraal', de zin: 'Er komt meer water en groen, dat beschermt tegen hitte en zon, bijdraagt aan waterberging en de kwaliteit van de leefomgeving verbetert.'

NB Deze aanpassing van de provincie gaat over twee verschillende alinea's onder Wijken en dorpen. Wij hebben gekozen voor het aanpassen van de alinea 'Via klimaatbestendig naar energieneutraal', omdat de positieve invloed van groen op mensen al op andere plekken in de Omgevingsvisie is toegevoegd.

F. Natuur - Binnenstad

De provincie juicht toe dat hier ook de ambitie bestaat voor minder stenen en meer groen, maar mist hier ook het argument van de positieve werking van groen op de gezondheid van mensen. Meer groen sluit bovendien uitstekend aan bij de omslag van de binnenstad van een *place tot buy*, naar een *place te be*.

Antwoord gemeente

In de teksten van de Omgevingsvisie hebben we de constructieve input van de provincie als volgt toegevoegd:

- Bij 'Onze visie op Almelo en de gebieden -> Binnenstad -> 'Minder auto's en stenen, meer water en groen' de zin: 'Wat de binnenstad ook natuurlijker en daarmee aantrekkelijker maakt; wij mensen hebben graag groen om ons heen.'

5. (Binnen-)steden en landschap

Het behouden en versterken van de leefbaarheid en diversiteit van het landelijk gebied is van provinciaal belang. De provincie beoordeelt initiatieven in de *Groene omgeving* via de systematiek van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik. Almelo wil het buitengebied optimaal benutten zonder nadelige effecten voor het buitengebied, de bewoners en gebruikers. De provincie mist hier de ambitie om kwaliteiten toe te voegen aan het buitengebied in de vorm van ruimtelijke kwaliteit/biodiversiteit.

Antwoord gemeente

De ambitie om kwaliteit toe te voegen hebben we zeker, maar kwam tekstueel nog niet voldoende tot uitdrukking.

- Daarom hebben we bij 'Krachtig, maar kwetsbaar' ('Onze visie op Almelo en de gebieden -> Buitengebied -> Krachtig, maar kwetsbaar') de zin toegevoegd: 'Door het buitengebied te versterken, met het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en biodiversiteit.'
- En hebben we daaronder bij Beleidsstukken een link naar het Programma Natuur voor Elkaar van de provincie Overijssel geplaatst.

6. De paragraaf *Duurzame doelen en bewust boeren* beschrijft een aantal doelen voor het buitengebied. Deze doelen onderschrijft de provincie, onder voorbehoud dat grootschalige

ontwikkelingen zoals zonneparken worden beoordeeld via het principe *zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik* met toepassing van de *Zonneladder*, waarbij er eerst gekeken moet worden naar de bebouwde omgeving, voordat agrarische gronden gebruikt worden voor zelfstandige veldopstellingen.

Voorts hanteren wij Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) bij nieuwe/grootschalige initiatieven in de groene omgeving.

Antwoord gemeente

In het Klimaatakkoord heeft iedere regio in Nederland de opdracht gekregen om een bijdrage te leveren aan de doelstelling van 35 TWh duurzame energieopwekking in 2030 op land (naast de opgave op zee). In het kader van deze opgave heeft Almelo onderzoek gedaan naar de mogelijkheden. Dit heeft geresulteerd in een reële bijdrage van Almelo aan de Regionale Energiestrategie van Twente. Iedere gemeente moet een bijdrage leveren. Omdat volledig inzetten op 'zon op dak' niet realistisch is, is er ook 'zon op land' nodig. Door de gestelde randvoorwaarden in de Duurzame energieladder Almelo - door de gemeenteraad vastgesteld op 7 april 2020 - beogen we negatieve neveneffecten te beperken.

In de uitvoeringsfase van ontwikkelingen werken wij uiteraard ook volgens het gemeentelijke beleidskader Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO).

Leidt deze vooroverlegreactie tot een aanpassing van de Omgevingsvisie?

Ja, wij hebben de aanpassingen doorgevoerd, zoals hierboven aangegeven bij de punten 2, 3, 4A, 4B, 4C, 4E, 4F en 5.

Opsomming aanpassingen n.a.v. zienswijzen en vooroverlegreactie provincie

1. Toevoeging kaartbeeld van de 'Kanaalsprong' bij 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Bedrijventerreinen -> Slimme indeling van bedrijventerreinen'.
2. Toevoeging beleidsstuk 'Mobiliteitsvisie Almelo' onder 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Binnenstad -> Minder auto's en stenen, meer water en groen'.
3. Toevoeging beleidsstuk 'Warmtevisie Almelo' onder 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Blauwgroen netwerk'.
4. Toevoeging beleidsstuk 'Woonvisie Almelo' (in concept) onder 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Binnenstad -> De binnenstad sluit niemand buiten' en 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Wendbare woningen'.
5. Toevoeging van de zin: 'Voor alle bewoners van en bezoekers aan de binnenstad werken we aan het vitaal en aantrekkelijk houden van het gebied. Zodat iedereen zich welkom voelt om op zijn of haar manier van onze binnenstad te genieten.' bij 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Binnenstad -> De binnenstad sluit niemand buiten'.
6. Aanpassing kaartbeeld gebiedsindeling, bij 'Zo werkt de Omgevingsvisie -> Uitleg over de gebiedsindeling'.

Aanpassingen naar aanleiding van vooroverlegreactie van de provincie Overijssel

7. Toevoeging van de zin: 'Ook de bebouwde omgeving wordt steeds belangrijker voor dit behoud; de inrichting (en het beheer) van steden/dorpen en infra gebeurt steeds meer op een natuur-inclusieve wijze.' bij 'Wereldwijde ontwikkelingen -> Landschap en biodiversiteit -> Nederland'.
8. Toevoeging van de zinnen: 'Waar ze zich ontwikkelen (zowel cognitief, motorisch als emotioneel) door hun eigen spel te bedenken in een natuurlijke omgeving.' en 'Liefst ook in een natuurlijke omgeving, omdat groenbeleving mensen goed doet.' bij 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Samen gezond en verzorgd'.
9. Toevoeging van de zin: 'Bovendien zetten we altijd in op natuur-inclusief (en klimaat-adaptief) bouwen, voor een optimale leefbaarheid. Niet alleen voor de menselijke bewoners van het gebied, maar ook voor de aanwezige planten en dieren.' bij 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Wendbare woningen'.
10. Toevoeging kaartbeeld 'Natuur Netwerk Nederland' bij de kaartbeelden onder 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Blauwgroen netwerk'.
11. Toevoeging van het laatste deel van de zin dat tussen haakjes staat: 'Onder meer door al het groen op elkaar te laten aansluiten, als een samenhangend netwerk (in lijn met Natuur Netwerk Nederland).' bij 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Blauwgroen netwerk', in de alinea 'Biodiversiteit'.
12. Toevoeging van een link naar het onderliggende beleidsinstrument 'Provinciale Programma Natuur voor Elkaar', bij 'Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Dit is onze visie -> Blauwgroen netwerk' en bij 'Onze visie op Almelo en de gebieden -> Buitengebied -> Krachtig, maar kwetsbaar'.
13. Toevoeging van de zin: 'Er komt meer water en groen, dat beschermt tegen hitte en zon, bijdraagt aan waterberging en de kwaliteit van de leefomgeving verbetert.' bij

‘Onze visie voor Almelo en de gebieden -> Wijken en dorpen -> Via klimaatbestendig naar energieneutraal’.

14. Toevoeging van de zin ‘Wat de binnenstad ook natuurlijker en daarmee aantrekkelijker maakt; wij mensen hebben graag groen om ons heen.’ bij ‘Onze visie op Almelo en de gebieden -> Binnenstad -> ‘Minder auto’s en stenen, meer water en groen’.
15. Toevoeging van de zin ‘Door het buitengebied te versterken, met het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en biodiversiteit.’ bij ‘Onze visie op Almelo en de gebieden -> Buitengebied -> Krachtig, maar kwetsbaar’.